

Maastricht, den 11. december 1991

DET EUROPÆISKE RÅD

den 9. og 10. december 1991 i Maastricht

FORMANDSKABETS KONKLUSIONER

Hr. BARON CRESPO, formand for Europa-Parlamentet, gjorde over for Det Europæiske Råd rede for Europa-Parlamentets synspunkter vedrørende udkastene til Traktat om Den Politiske Union og Traktat om Den Økonomiske og Monetære Union.

Det Europæiske Råd hilste alle de kontakter velkommen, som var blevet etableret med Europa-Parlamentet under udarbejdelsen af disse udkast, og navnlig de møder mellem institutionerne, der havde banet vej for en bedre forståelse af deres respektive standpunkter.

TRAKTAT OM DEN EUROPÆISKE UNION

Regeringskonferencerne om Den Politiske Union og Den Økonomiske og Monetære Union, forsamlet på stats- og regeringschefniveau, nåede til enighed om udkastet til Traktat om Den Europæiske Union på grundlag af teksten (dok. SN 252/1/91) om Den Politiske Union og udkastet til Traktat om Den Økonomiske og Monetære Union. Den nødvendige endelige juridiske udarbejdelse og harmonisering af teksterne vil blive afsluttet med henblik på undertegnelse af Traktaten i begyndelsen af februar 1992.

Med særlig henvisning til social- og arbejdsmarkedspolitikken bekræfter Det Europæiske Råd, at de nuværende bestemmelser i Traktaten kan betragtes som "gældende fællesskabsret".

Det Europæiske Råd noterer sig, at elleve Medlemsstater ønsker at fortsætte den vej, der blev slået ind på med socialpagten i 1989. Med henblik herpå er der opnået enighed om, at der som bilag til Traktaten knyttes en protokol om social- og arbejdsmarkedspolitikken, der forpligter Fællesskabets institutioner til at træffe og gennemføre de nødvendige beslutninger samtidig med, at de tilpasser beslutningsprocedurerne med henblik på elleve Medlemsstaters anvendelse heraf.

UDVIDELSER

Det Europæiske Råd erindrer om, at ifølge Traktaten om Den Europæiske Union, som stats- og regeringscheferne nu er blevet enige om, kan en hvilken som helst europæisk stat, hvis styreform bygger på de demokratiske principper, ansøge om medlemskab af Unionen.

Det Europæiske Råd noterer sig, at forhandlingerne om tiltrædelse af Den Europæiske Union på grundlag af den Traktat, der nu er opnået enighed om, kan begynde, så snart Fællesskabet har afsluttet sine forhandlinger om egne indtægter og dertil knyttede spørgsmål i 1992.

Det Europæiske Råd noterer sig, at en række europæiske lande har indgivet ansøgninger eller har bebudet, at de agter at ansøge om medlemskab af Unionen. Det Europæiske Råd henstiller til Kommissionen, at den undersøger disse spørgsmål, herunder følgerne for den fremtidige udvikling af Unionen, med henblik på Det Europæiske Råds samling i Lissabon.

URUGUAY-RUNDEN

Det Europæiske Råd noterer sig, at frihandelsforhandlingerne er gået ind i deres afgørende fase. Det er blevet underrettet om de fremskridt, der er gjort i forhandlingerne, både i Genève og på det transatlantiske topmøde i Haag den 9. november 1991.

Det Europæiske Råd gentager, at det er fast besluttet på at nå til en substantiel, afbalanceret og global pakke af resultater af Uruguay-Runden inden årets udgang. Denne pakke skulle omfatte GATT-regler og -disciplin, markedsadgang, landbrug, tekstilvarer, tjenesteydelser, TRIP's og en institutionel styrkelse af GATT-systemet, med udelukkelse af enhver anvendelse af ensidige handlinger fra nogen parts side. Det anmoder indtrængende de øvrige partnere i Uruguay-Runden om at slutte sig til det i dets bestræbelser på at afslutte forhandlingerne på dette grundlag.

Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til at udarbejde et godt forhandlingsresultat af Runden omfattende substantielle og troværdige resultater på alle væsentlige områder, som er i overensstemmelse med De Europæiske Fællesskabers mål.

Det anmoder Kommissionen om at holde Rådet nøje underrettet om de resultater, der opnås.

SAMARBEJDE OM RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Fri bevægelighed for personer, indvandring og asyl

- A. Det Europæiske Råd mærkede sig de rapporter om indvandring og asyl, som ministrene med ansvar for indvandring har udarbejdet på dets opfordring. Det anså disse rapporter for at udgøre et egnet grundlag for de foranstaltninger, der skal iværksættes på disse områder.

Det gav sin tilslutning til det fastlagte arbejdsprogram og de fastlagte tidsplaner og opfordrede ministrene med ansvar for indvandring til at gennemføre disse.

- B. Det Europæiske Råd noterede sig rapporten fra Koordinatorgruppen (fri bevægelighed for personer) og godkendte henstillingerne heri.
- C. Det Europæiske Råd udtrykte sin beklagelse over, at det endnu ikke har været muligt at løse det sidste problem, der er til hinder for undertegnelsen af konventionen om passage af EF-medlemsstaternes ydre grænser. Det Europæiske Råd opfordrede formandskabet til sammen med de pågældende to medlemsstater aktivt at arbejde for en løsning af dette spørgsmål.
- D. Det Europæiske Råd anmoder koordinatorene om at drøfte spørgsmålet om, hvilken opbygning Det Europæiske Informationssystem skal have, samt om at påse, at der træffes tekniske og juridiske foranstaltninger - herunder beskyttelse af privatlivets fred - til oprettelse af systemet.

Da det er nødvendigt, at dette arbejde afsluttes snarest, bør det i første omgang undersøges, om de ordninger, som allerede er indført mellem visse medlemsstater, også kan gælde for samtlige medlemsstater.

Europol

Det Europæiske Råd gav sin tilslutning til, at der oprettes en europæisk politienhed (Europol), der i første omgang skal have til opgave at organisere udvekslingen af oplysninger om narkotika mellem de tolv EF-medlemsstater. Det Europæiske Råd pålagde ministrene (TREVI) i samarbejde med Kommissionen at træffe foranstaltninger, der skal muliggøre en hurtig oprettelse af Europol.

Narkotika

Det Europæiske Råd noterede sig rapporten fra Det Europæiske Udvalg for Narkotikabekæmpelse.

Det opfordrede Det Europæiske Fællesskabs institutioner til at gøre alt for, at retsakten vedrørende Det Europæiske Narkotikaovervågningscenter kan blive vedtaget inden den 30. juni 1992.

Som led i den videst mulige information om narkotikaproblemer gav Det Europæiske Råd sin støtte til afholdelsen af en europæisk uge for forebyggelse af narkotikamisbrug i løbet af andet halvår af 1992.

Det Europæiske Råd opfordrede CELAD til at fortsætte sine koordineringsbestræbelser og til at sørge for, at de forskellige kompetente instanser omgående iværksætter det europæiske narkotikabekæmpelsesprogram, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd på samlingen den 14. december 1990 i Rom.

Konsekvenserne af udkastet til Traktat om Den Europæiske Union

Det Europæiske Råd pålagde Rådets kompetente instanser og Koordinatorgruppen (fri bevægelighed for personer) sammen med Kommissionen at se nærmere på, hvilke konsekvenser udkastet til Traktat om Den Europæiske Union vil få for tilrettelæggelsen af arbejdet inden for disse områder, således at de relevante bestemmelser i den fremtidige traktat omgående kan finde praktisk anvendelse, så snart Traktaten træder i kraft.

FØDEVARESITUATIONEN I MOSKVA OG ST. PETERSBORG

Det Europæiske Råd udtrykte bekymring over den kritiske situation med hensyn til fødevareforsyningen i Moskva og St. Petersborg og nåede til enighed om, at Fællesskabet hurtigt bør træffe konkrete foranstaltninger for at hjælpe befolkningerne i disse byer.

Medlemsstaterne vil svare positivt på anmodninger fra Kommissionen om at stille logistiske eksperter til rådighed.

Det anmodede Kommissionen om at fremsætte specifikke forslag og Rådet (økonomi og finans) om på sin samling den 17. december 1991 at undersøge de specifikke aspekter af en fællesskabsaktion, herunder spørgsmålet om kreditgaranti.

DET EUROPÆISKE POLITISKE SAMARBEJDE

Mellemøsten

- Det Europæiske Råd vedtog erklæringen om fredsprocessen i Mellemøsten i bilag 1.
- Det Europæiske Råd udtrykker sin tilfredshed med den frigivelse af gidsler, der har fundet sted for nylig i Libanon. Det udtrykker sin taknemmelighed over for De Forenede Nationers generalsekretær for hans indsats i den forbindelse.

Det Europæiske Råd beklager, at de tyske statsborgere Heinrich Strübig og Thomas Kempfner fortsat tilbageholdes i Libanon.

Det Europæiske Råd appellerer indtrængende til alle regeringer og personer, som kan bidrage til en løsning på gidselspørgsmålet, om at fortsætte deres bestræbelser med henblik på at opnå en betingelsesløs frigivelse af alle personer, der tilbageholdes i strid med alle retsregler.

Spørgsmålet om gidslerne i Libanon bliver ikke løst, før alle gidsler er blevet frigivet.

Det Europæiske Råd udtrykker sin tilfredshed med, at De Forenede Nationers generalsekretær har meddelt, at han er rede til at fortsætte sine bestræbelser.

Udviklingen i Sovjetunionen

Det Europæiske Råd drøftede den seneste udvikling i Sovjetunionen og vedtog erklæringen i bilag 2.

Politik med hensyn til nye europæiske stater

Det Europæiske Råd anmodede udenrigsministrene om at vurdere udviklingen i Østeuropa og i Sovjetunionen med henblik på at udarbejde en strategi for forbindelserne med nye stater.

Racisme og fremmedhad

Det Europæiske Råd vedtog erklæringen i bilag 3.

Undersøgelserne vedrørende attentaterne mod fly PAN AM 103 og UTA 772

Det Europæiske Råd erindrer om den erklæring, Fællesskabet og medlemsstaterne udsendte den 2. december 1991, og det ser med største alvor på de beskyldninger, der er rettet mod libyske statsborgere i forbindelse med attentatet mod fly Pan Am 103 i december 1988 og attentatet mod fly UTA 772 i september 1989. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sin fordømmelse af alle terrorhandlinger, uanset hvor og af hvem de begås.

Det Europæiske Råd har noteret sig de anmodninger, som Frankrigs, Det Forenede Kongeriges og De Forenede Staters regeringer forelagde de libyske myndigheder den 27. november 1991. Det tilslutter sig fuldt ud disse anmodninger og kræver, at de libyske myndigheder fuldstændigt og straks efterkommer dem.

ERKLÆRING OM FREDSPROCESSEN I MELLEØSTEN

Det Europæiske Råd lægger stor vægt på fredskonferencen i Madrid om Mellemøsten, som indledte en forhandlingsproces på grundlag af FN's Sikkerhedsråds resolution 242 og 338, der bør føre frem til en retfærdig og global løsning på den arabisk-israelske konflikt og det palæstinensiske spørgsmål. På grundlag af de principielle holdninger, som i lang tid har været deres ledetråd, er Fællesskabet og dets medlemsstater besluttet på sammen med USA og Sovjetunionen at gøre alt, hvad der er dem muligt, for at fremme denne proces. I Madrid har de forpligtet sig til at yde en konstruktiv indsats i alle forhandlingsfaserne.

Det Europæiske Råd mener, at det er af afgørende betydning, at den fremdrift, der er opnået i Madrid, ikke kører fast i procedurespørgsmål. Det har noteret sig, at den anden samling i de bilaterale forhandlinger er blevet indkaldt i Washington. Disse forhandlinger bør føres med oprigtighed fra alle parter side. Kun således vil det være muligt at opnå substantielle fremskridt og nå frem til væsentlige tillidsskabende foranstaltninger. Det Europæiske Råd er af den opfattelse, at en standsning af den israelske bosættelsespolitik i de besatte områder ville være et væsentligt bidrag til skabelsen af et stabilt klima, som er nødvendigt for forhandlingernes videre forløb. En indstilling af den arabiske handelsboykot ville ligeledes bidrage hertil.

Med hensyn til situationen i de besatte områder er det vigtigt, at begge parter udviser tilbageholdenhed, og at Israel retter sig efter bestemmelserne i fjerde Genève-konvention. Det Europæiske Råd forventer en mærkbar forbedring af situationen i disse områder allerede inden iværksættelsen af midlertidige eller andre aftaler. Det har i den forbindelse noteret sig oplysningerne om, at voldsanvendelsen i de besatte områder er taget af siden Madrid-konferencen. Denne konference har således såvel i de besatte områder som andre steder vakt håb, som ikke må skuffes.

Det Europæiske Råd erindrer om Fællesskabets og dets medlemsstaters tilsagn om at ville bidrage aktivt og konkret til, at den multilaterale fase af forhandlingerne om det regionale samarbejde kan gøre fremskridt. Det udtrykker håbet om, at alle parter i regionen vil deltage i disse forhandlinger. Det Europæiske Råd mener, at de bilaterale og de multilaterale forhandlinger bør foregå sideløbende og understøtte hinanden. Forhandlingerne om det regionale samarbejde vil dog ikke kunne gå hurtigere end en politisk løsning. På baggrund af deres nære bånd til alle de involverede parter er Fællesskabet og dets medlemsstater besluttet på at opretholde en nær kontakt til alle deltagerne og gøre alt, hvad der er dem muligt, for at fremme væsentlige fremskridt på vejen hen imod en global, retfærdig og varig løsning.

ERKLÆRING OM UDVIKLINGEN I SOVJETUNIONEN

Det Europæiske Råd noterede sig, at republikkerne Hviderusland, Ukraine og Rusland har besluttet at danne et "statssamfund af uafhængige stater", som andre republikker er blevet opfordret til at tilslutte sig. Det noterede sig ligeledes præsident Gorbatsjovs erklæring af 9. december 1991.

Det Europæiske Råd understreger nødvendigheden af en konstruktiv dialog mellem samtlige berørte parter for at sikre, at omformningsprocessen i Sovjetunionen, der er gået ind i en afgørende fase, fortsætter på en fredelig, demokratisk og velordnet måde.

Det Europæiske Råd hilser det velkomment, at tre af de republikker, der deltager i denne omfattende forandringsproces, har erklæret, at de gensidigt anerkender og respekterer hinandens territoriale integritet og ukrænkeligheden af de eksisterende grænser i deres statssamfund.

Det Europæiske Råd noterer sig med glæde, at disse republikker samtidig har bekræftet, at de er rede til at overholde Sovjetunionens internationale forpligtelser og til at sikre udelt kontrol med kernevåben på deres område.

Det Europæiske Råd erindrer om, hvor vigtigt Fællesskabet og dets medlemsstater finder det, at samtlige republikker iagttager og gennemfører alle bestemmelser i Helsingfors-Slutakten, Paris-Charteret samt andre relevante CSCE-bestemmelser om menneskerettigheder og rettigheder for personer, der tilhører nationale mindretal. Det erindrer ligeledes om, at samtlige europæiske staters grænser ifølge disse bestemmelser er ukrænkelige og kun kan ændres med fredelige midler og efter aftale. Fællesskabet og dets medlemsstater finder det endvidere særdeles vigtigt, at der i de berørte republikker straks træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at aftalerne om våbenkontrol, ikke-spredning af kernevåben og effektiv kontrol med nukleare våben og disses sikkerhed får virkning. Fællesskabet og dets medlemsstater tilslutter sig ligeledes princippet om, at republikker, der opnår suverænitet, på deres side skal overholde de forpligtelser, der følger af Sovjetunionens udlandsgæld.

På et tidspunkt, hvor disse republikker demokratisk og fredeligt udtrykker deres vilje til at opnå fuld suverænitet, vil Fællesskabet og dets medlemsstater gerne ud fra et ønske om samarbejde etablere en dialog med dem om udviklingen af deres indbyrdes forbindelser.

Det Europæiske Råd udtrykker ligeledes sit ønske om, at disse republikker indbyrdes udvikler de samarbejdsstrukturer, der er nødvendige for at lette deres optagelse i det internationale samfund på en måde, der kan sikre sikkerhed, stabilitet og legitim udfoldelse for alle.

ERKLÆRING OM RACISME OG FREMMEDHAD

Det Europæiske Råd konstaterer med bekymring, at tilkendegivelser af racisme og fremmedhad manifesterer sig i stadigt stigende omfang i Europa, både i Fællesskabets medlemsstater og andre steder.

Det Europæiske Råd understreger, at de internationale forpligtelser til at bekæmpe diskrimination og racisme, som medlemsstaterne har indgået inden for rammerne af De Forenede Nationer, Europarådet og CSCE, har uformindsket gyldighed.

Det Europæiske Råd erindrer om den erklæring imod racisme og fremmedhad, som Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen afgav den 11. juni 1986, og udtrykker sin afsky for ovennævnte følelser og tilkendegivelser, idet det bekræfter den erklæring, som det selv afgav den 26. juni 1990 i Dublin. Sådanne tilkendegivelser, herunder udtryk for fordomme over for og vold mod indvandrere samt udnyttelse af disse, er uacceptable.

Det er Det Europæiske Råds overbevisning, at respekten for menneskets værdighed er afgørende for Fællesskabets Europa, og at bekæmpelsen af alle former for diskrimination derfor er vital for Det Europæiske Fællesskab som et fællesskab af stater, der bygger på retsstatsprincippet. Det Europæiske Råd finder det derfor nødvendigt, at medlemsstaternes regeringer og parlamenter handler klart og utvetydigt for at imødegå de følelser og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad, som manifesterer sig i stigende omfang.

Det Europæiske Råd anmoder ministrene og Kommissionen om at øge deres bestræbelser på at bekæmpe diskrimination og fremmedhad og om at styrke retsbeskyttelsen af statsborgere fra tredjelande på medlemsstaternes område.

Endelig konstaterer Det Europæiske Råd, at lignende tilkendegivelser af intolerance og fremmedhad kommer til udtryk i ekstreme former for nationalisme og etnocentrisme i forbindelse med omvæltningerne i Østeuropa. Fællesskabet og medlemsstaternes politik over for disse lande skal sigte mod stærkt at modvirke sådanne tilkendegivelser.
